

Magyar Művészeti Akadémia
Művészetelméleti és Módszertani
Kutatóintézet

AZ UTOLSÓ GARABONCIÁSOK

MŰHELYTALÁLKOZÓ
AZ 1960–2010 KÖZÖTTI
IDŐSZAK JELLEGZETES
ALTERNATÍV ALAKJAIRÓL

2021. MÁJUS 3. 10.00 | PESTI VIGADÓ
A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA SZÉKHÁZA
DÉLI TEREM

Az MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet a

intézménye.

Előszó

A Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet *Az utolsó garabonciások* címmel megrendezésre kerülő műhelytalálkozóján mindenekelőtt Vujicsics Tihamér, Latinovits Zoltán, Hajnóczy Péter, Bódy Gábor, Szabados György, Cseh Tamás, Kobzos Kiss Tamás, Sebő Ferenc és Szörényi Levente munkásságát elemzik az előadók. Mindegyik művész életművéről számos esetben emlékeztek már meg pályatársak, hozzátartozók és rajongók. Ezúttal a művelődéstudomány, a zene-, a tánc- és az irodalomtörténet kutatói vállalkoznak erre. A cím utal a művészeket övező csodavárásra, a befogadásban feljűk közvetített elvárásra: mindegyikűknek a néphagyomány a „mágikus könyvvel” csodát tevő garabonciások igazságmondását tulajdonították. Másképpen: vátesznek tartották, de nevezték még igricnek vagy elveszett királyfinak is űket.

Az 1960-as évtizedben szűk keretek között lehetőség volt a második kulturális nyilvánosság megteremtésére. Aczél György eleinte támogatta, ugyanakkor erősen felügyelte, s ezzel egy időben bomlasztatta is. A találkozó elemzésre kerülő szereplők alapvetően nem politizáltak, mégha a mából visszatekintve munkásságuk mégis közéleti jellegűnek tűnhet. Az, hogy a második nyilvánosság mennyi feszűltséggel járt, jelzi, hogy a felsoroltak közül két igen érzékeny – és más gondokkal is küzdő – művész végzett magával (Latinovits, Bódy), Hajnóczy esetén is ezt feltételezte a közvélemény. A hírnév sem egyenlően pártolta űket, mert amíg Cseh Tamás népszerűsége egy időben a legnagyobb sztárokéval versenyzett, addig Szabados karrierjét tudatosan blokkolta Aczél, és Vujicsics művei is gyorsan feledésbe merűltek halálát követően. Kobzos Kiss úttörő munkásságára a szakma még emlékszik, de művészi teljesítménye megismételhetetlen, így hiánya teszi előadhatatlanná a Szabados-kompozíciók egy részét. Sebő Ferenc és Szörényi Levente, a táncházmozgalom két kiemelkedő alakja azonban még köztűnk él.

Az előadók egy-egy életrajzi momentum mentén mutatják be az ismert művészek pályáját. A portrékat kiegészíti a korszak általános jellemzése, így politikatörténeti előadás mutatja be az alternatív kulturális nyilvánosság szigorúan ellenőrzött mivoltát. Ezt követi a korszak hazai underground popzenéjét és annak esztétikáját elemző eszmetörténeti megközelítés. Végül szociológiai értelmezés rajzolja meg a társadalom alternatív zenei képét. A szervezők abban bíznak, hogy a kilenc művészi életút tudományos elemzésével sikerül a magyar művelődés „utolsó garabonciásait” tisztábban látni – a kitartó rajongás mellett.

Windhager Ákos

Program

10.00–10.10 Köszöntő

Az alternatív szerepek és terek

10.10–10.30 *Farkas Attila: Az alternatív zeneiség eszmetörténete*

10.30–10.50 *Csörsz Rumen István: „Nagy utak vőlegénye” –
Kobzos Kiss Tamás*

10.50–11.10 *Bódiss Tamás: Szentegyházi dicséretetek –
Kobzos Kiss Tamás, a református énekmondó*

A táncházmozgalom

11.10–11.30 *Csatári Bence: A „három T” útvesztőin – A magyar
könnyűzene cenzurális helyzete a Kádár-rendszerben*

11.30–11.50 *Szepessy Péter: A táncház és a mozgalom –
Avagy mitől lesz valami alternatív?*

11.50–12.10 *Kiss Eszter Veronika: A népzene-től a világzenéig –
A táncház hatása a populáris zenére*

12.10–12.15 Szünet

A meghasonlott garabonciások

12.15–12.35 *Bólya Anna Mária: Vujicsics Tihamér és a tradíció*

12.35–12.55 *Szekfü András: Bódy Gábor –
Az alkotó, a közeg és a démonok*

12.55–13.15 *Kelecsényi László: Latinovits, a garabonciás*

Hagyományteremtő életművek

- 13.15–13.35 *Fehér Anikó: „Nem élhetünk örökösen díszletek között...” – Sebő Ferenc építészmérnök, zeneszerző, zenetudós, népzeneész*
- 13.35–13.55 *Falusi Márton: A normasértő individuum Hajnóczy Péter és Bereményi Géza prózájában*
- 13.55–14.15 *Hanák Gábor: A szűrt és szűk levegő ideje – Cseh Tamás a determinánsok vonzáskörében*
- 14.15–14.35 *Pozsár Máté: Szabados György Bartók és Kodály stílusjegyeinek vehikuluma a magyar improvizált zenében*
- 14.35–14.40 *Zárszó*

Absztraktok

Farkas Attila

filozófus, a Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet tudományos munkatársa, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem adjunktusa

Az alternatív zeneiség eszmetörténete

A filozófiai eszmék a művészetben általában nem kifejtett és nem teoretikusan reflektált formában jelennek meg, különösen igaz ez a zenére. Másfelől a művészet a szó bizonyos értelmében mindig alternatív, mivel a hétköznapi valósággal szemben az ideálist igyekszik felmutatni, még akkor is, ha realista vagy pusztán szórakoztatni akaró alkotással állunk szemben. Az előadó a modern populáris zene néhány alternatív törekvését mutatja be úgy, hogy kiemeli azok kapcsolatát a művészeti univerzum másik három elemével, a klasszikus, az avantgárd és a népi művészettel. Hangsúlyt kapnak azok a világnézeti és értékváltozások, amelyek az 1970-es évektől felerősödtek, kifejezve az alkotók azon szándékát, hogy szakítsanak a „nagy hatvanas évek” uralkodó ideológiájával. A modern popzene angolszász találmány, globális nyelvvé vált, ugyanakkor a nemzeti kultúrákba is szervesült. Magyarországon ez utóbbi folyamat részben a pártállami kommunista diktatúra időszakában zajlott le, ennek fő jellemzőit szintén számba veszi az előadás, illetve szó fog esni az egész történet mai következményeiről.

Csörsz Rumen István

az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat Bölcsészettudományi Kutatóközpont Irodalomtudományi Intézet tudományos főmunkatársa, a Musica Historica együttes vezetője

„Nagy utak vőlegénye” – Kobzos Kiss Tamás

A magyar régi zenei mozgalom az 1970-es évektől szélesedett ki, s hasonló szerepet játszott a komolyzene közönsége számára, mint a táncház a szórakozási formák között. Kobzos Kiss Tamás (1950–2015) különleges helyzetét az adja, hogy mindkét „szubkultúrában” jártas volt, sőt énekmondói hivatása révén még az énekelt vers, illetve a pol-beat világában is. Ez a sokoldalúság előadói, majd később tanári munkáját is meghatározta, a nyugat-európai középkori és reneszánsz zene, a török és finnugor népek zenéje, a japán és kínai zeneelmélet egyaránt hatott művészetére és pedagógiájára. 1986-tól az Óbudai Népzenei Iskola tanáráként, majd igazgatójaként, később pedig a Zeneakadémia Népzene Tanszékének egyik alapítójaként kivételes lehetőséget kapott e kultúrkörök párhuzamos bemutatására, értelmezésére, a „nomád nemzedék” tudásának és habitusának szakszerű, tudományos értékű képviselőjére. Az előadás e gazdag, nemzetközi szinten is kiemelkedő pályára néhány tanulságát szeretné összefoglalni – tanítványi szemmel és baráti hűséggel.

Bódiss Tamás

a Magyarországi Református Egyház egyházzenei vezetője, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Egyházzene Tanszékének tanára, a Kálvin téri református templom orgonistája

Szentegyházi dicséretek – Kobzos Kiss Tamás, a református énekmondó

Az előadás egy különleges művészegyéniség munkásságát idézi meg, aki műfajok határterületeit bejárva élt és alkotott. Irodalom, régi zene, népzene – mindenhol otthon érezte magát Kobzos Kiss Tamás. Pályája kezdetén még restaurátorként dolgozott, majd régi századok dallamai, történelmi és lírája újult meg, elevenedett meg hangszerén és énekhangján.

Egy ilyen előadóestjén ismerte meg őt az előadó a nyolcvanas évek közepén Debrecenben, a kollégium dísztermében egy nyári kántorképzős tanfolyam hallgatójaként. Később együtt dolgoztak a református egyházzene megújításán, munkatársak lettek a Református Egyházzenesz Munkaközösségének vezetőségében, ahol kottakiadványok, hangfelvételek megjelentetésén dolgoztak együtt, valamint az ő javaslatára szervezték meg a „Protestáns egyházzene tanítása” című, iskolai tanároknak szánt tanfolyamokat. E kevésbé ismert területről is szól az előadás.

Csatári Bence

történész, a Nemzeti Emlékezet Bizottsága Hivatalának tudományos kutatója

A „három T” útvesztőin – A magyar könnyűzene cenzurális helyzete a Kádár-rendszerben

A Kádár-rendszer kultúrpolitikája, benne a populáris zenei műfajjal, szinte mindvégig az Aczél György által szorgalmazott és a köztudatba átültetett „három T” (tiltás, tűrés, támogatás) elvén alapult. Habár az operatív intézkedések működési mechanizmusa nagyrészt ugyanazt a metodikát követte a Kádár-rendszer során – noha helyi szinten ennek eredménye különböző okokból változó volt –, a könnyűzene különböző ágaihoz való ideológiai-elvi hozzáállás többször módosult, természetesen a szocializmus eszmeisége általános vezérelveinek megsértése nélkül. Az előadó azt igyekszik felvázolni, hogy a kádári–aczéli cenzurális viszonyok a monopolisztikus könnyűzenei intézményrendszer segítségével hogyan érintették a könnyűzenei szcéna szereplőit, milyen alapon tett különbséget a hatalom a zenésztársadalom egyes szereplői között ebből a szempontból, a zenei produktumok milyen figyelmet váltottak ki a részükről, valamint milyen stratégia mentén tudták megtartani a muzikusok a művészeti értékeiket, illetve – rosszabb esetben – milyen út vezetett a meghátrálásukhoz.

Szepessy Péter

a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának oktatója

A táncház és a mozgalom – Avagy mitől lesz valami alternatív?

Az előadás a táncházmozgalommal kapcsolatban elsősorban azt szeretné megvilágítani és tisztázni, hogy mely értelmezési keretben lehet – ha egyáltalán lehet – alternatív zenei műfajnak tekinteni a „táncházas zenét”, és magát a táncházat mint jelenséget hova soroljuk. A válaszok megadásához elkerülhetetlen a népzene- és a néptánc kutatás tudománytörténetének vázlatos áttekintése és a kultúrtörténeti és társadalomtörténeti háttér megvilágítása. A tudományos háttér adott volt, de honnan származott, miből táplálkozott az elementáris igény, amely ilyen népszerűvé tette a tradicionális táncot és az ehhez kapcsolódó egyéb szórakozási formákat? Mi a táncház, és mit keres a modern nagyvárosban? Miért éppen hazánkban és miért a XX. század hetvenes éveiben tör magának utat ez a társadalmi mozgalom?

A társadalomtörténeti és kultúrtörténeti szempontok szerinti elemzés gyakran keresztezi egymást, és ezek a találkozások újabb kérdéseket vetnek fel, amelyek megválaszolása túlmutathat a téma szűkebb értelmezésén, és az egyetemes magyar művelődéstörténet horizontján lenne értelmezhető. Az alternatív jelleg a modern szórakoztató tömegkultúra keretei között elemezhető, avagy a tradicionális kultúrát – komplex formájában – más, előkelőbb hely illetné meg? Az előadó ezekre a kérdésekre keresi a választ.

Kiss Eszter Veronika

zenetörténész

A népzene-től a világzenéig – A táncház hatása a populáris zenére

A táncházmozgalom jelentős hatást gyakorolt a hetvenes-nyolcvanas évek alternatív zenei irányzataira és a könnyűzenére is. Az első generáció, a Sebő együttes, a Kaláka, a Makám, a Vízöntő, Waszlavik „Gazember” László, Tolcsvay Béla zenei nyelvezetét éppen annyira meghatározta, mint ahogy Szörényi Levente dalait, színpadi műveit, beleértve az István, a király rockoperát. Ebből a népzene alapuló, ugyanakkor alapvetően gitárral kísért „folkrock” zenei irányzatból nőtt ki az énekelt versek műfaja, vagy a gyermekdalok feldolgozásának sok példája.

Mindez nem független a kezdeti „világzenei” próbálkozásoktól, amelyek képviselői között ott találjuk például a táncházmozgalom két atyját, Sebő Ferenc és Halmos Béla duóját, az akkor még a Muzsikás együttesben zenélő ifj. Csoóri Sándort, a mai napig zeneszerzőként alkotó Kiss Ferencet, vagy a professzionális zenei képzési rendszerből érkező komponistákat, Rossa Lászlót, Kelemen Lászlót, Szalay Zoltánt. Ez a fajta világzenei nyelv az alkalmazott zeneszerzésben, a színpadi zenékben, a magyar filmzenékben is megjelenik. Az előadás a kezdeti kísérletektől a mai napig ábrázolja a népzene feldolgozásának populárisabb vonalát, vázolja az egyes irányzatokat és a kapcsolódási pontokat a kortárs zeneszerzéssel.

Bólya Anna Mária

zeneelmélet- és tánc történettanár, a Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet tudományos munkatársa, a Magyar Táncművészeti Egyetem egyetemi docense

Vujcsics Tihamér és a tradíció

Vujcsics Tihamér gyermekkorát tekintve többféle tradícióba nőtt bele. Édesapja ortodox lelkész volt, aki a belgrádi teológián summa cum laude eredménnyel végzett. A barátok, többek között Petrovics Emil, beszámolója szerint a család lakását a szerb keleties hangulat mellett paradox módon

egyfajta monarchia korabeli békebeli milió uralta. Ugyanakkor egy olyan szerb tradíció részese volt, amelyben a zene és a tánc az élet szerves része.

Gyűjtői munkája kiterjedt a déli szláv népzene mellett az albán, a görög, a török, a jürük, a balkáni cigány népzeneire. Emellett egyházi énekrepertoárt is gyűjtött, grúz, macedón, görög és szerb ortodox liturgikus énekeket, melyeknek eltérő lejegyzését és nyelvét nagy részben ismerte. Hagyatékát tekintve még ma is óriási feldolgozatlan anyagról van szó. Ezek kis része bekerült *A magyarországi délszlávok zenei hagyományai* című könyv revideált, kibővített változatába, amely a nagyközönség számára a napokban jelenik meg.

Az előadás arra a kérdésre keresi a választ, hogy a tradíció hogyan volt jelen sajátos, műfaji kategóriákba sokszor nem sorolható életműben. Milyen szerepe volt a tradíciónak abban, hogy egyszerre lehetett „garabonciás, tudós, énekmondó, költő, tréfamester”?

Szekfü András

filmtörténész, címzetes egyetemi tanár

Bódy Gábor – Az alkotó, a közeg és a démonok

Az előadó és Bódy Gábor jól ismerték egymást, de saját bevallása szerint mondhatni személytelenül. Ismeretségük közel tíz éve alatt, 1974 őszétől kezdve, majdnem minden kedden együtt voltak a Balázs Béla Stúdió összejövetelein, a vetítéseken és a megbeszéléseken, vitáztak is egymással. Egész idő alatt nem emlékszik egyetlen beszélgetésükre sem, így elmondása szerint ez nem volt egy személyes barátság. Volt azonban két meghatározó jelentőségű pillanat ebben a kapcsolatban: 1976. október 17-én többórás interjút készített Bódy Gáborral egy készülő tanulmányhoz; 1977. október 3-án pedig Bódy hosszabb jelentést adott róla a III/3-nak, amely az ABTL-ben olvasható.

Az előadó most megkísérel túllépni ezeken az adottságokon, hogy megvizsgálhassa, milyen kölcsönhatások, meghatározások működtek az alkotó tehetség, a félkemény diktatúra mint tartós közeg, ezen belül a BBS mint védett, de mégis védtelen inkubátor, az ideiglenes nyugat-európai tartózkodás közege, valamint a gyertyát két végén égető személyiség démonai között.

Kelecsényi László

filmtörténész, a Magyar Művészeti Akadémia köztestületi tagja

Latinovits, a garabonciás

Garabonciás lenne? Mi mond erről a Magyar Szókincstár? Ördögös, bolondos, kötekedő. Az előadó bevallása szerint cáfolni tudná, de sejti, hogy miért jut eszébe bárkinek is e fogalom Latinovits Zoltánnal kapcsolatban. Ördögös volt, mert játszott – nem is akárhogyan – ördögi figurákat. Karamazov-fiút, Cipolla-lovagot, *Az ötödik pecsét* nyilas tisztjét. Kötekedett, ha ki kellett állnia színészi hitvallása érdekében. De mindig jó oka volt rá. Bolondos lett volna? Az volt, ha csak úgy tudta a rábízott szerepét megformálni. Az volt, ha csak ezzel az eszközzel tudta érvényesíteni szakmai vágyait.

Róla szólni és írni ma úgy érdemes, ha valami újat is mondunk az utókornak. Az előadás felvázolja azt a sorsát formáló erőteret, amelyet a kádári–aczéli művészeti irányítás és a zseniális őstehetség alkati sebezhetősége között feszülő éles ellentét ütközése hozott létre, és darálta be őt élete és tehetsége csúcán a nemléttbe. De kifogott ő mindnyájunkon. Velünk van, hódít és igét hirdet. Talán mégiscsak garabonciás.

Fehér Anikó

karnagy, népzene kutató, a Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet tudományos főmunkatársa, a Károli Gáspár Református Egyetem oktatója

„Nem élhetünk örökösen díszletek között...” – Sebő Ferenc építészmérnök, zeneszerző, zenetudós, népzeneész

A magyar népzene tudomány meghatározó alakja, Sebő Ferenc a 60-as évek végétől napjainkig különböző helyeken, különböző módokon formálta és formálja véleményünket a népzene ről alkotóművészi, előadói és tudományos teljesítményével. Kossuth-díjas zeneszerző, a nemzet művésze, a Magyar Művészeti Akadémia tagja.

Még csak hozzávetőlegesen is nehéz összeszámolni azokat az általa létrehozott művészeti eseményeket, tudományos munkákat, amelyek nélkül bizonyosan más lenne a képviselt területek megítélése. Nemes egyszerűséggel dönt tabukat, magyaráz meg régóta homályban lévő jelenségeket.

Sebő építészmérnökként kezdte, majd megtalálta azt a kultúrát, amelynek segítségével egy népet rázott fel egy több száz éves gondolkodásmód újraélesztésével. 1972. május elején ott volt az első újkori táncbázisban, brácsázott, énekelt és elhitette sokakkal, hogy mindez jó és alkalmas most is. Mindez az évtizedek alatt sokszorosán beigazolódott. Együtttest alapított, a mai napig is klubot működtet. Kortárs költők verseihez szerzett olyan dallamokat, amelyek gyakran népszerűbbek a versnél, és terjedésüket nagyban segítették.

Sebő Ferenc filmekben szerepel, zenetudományi alapvetéseket ír, zenét alkot és előad, magyarázza, tanítja katedrán, színpadon és rádióban, hogyan is tegyük helyre azt a sok – gyakran kusza – elképzelést a fejünkben a magyar népdalról és népzene ről, ami ránk zúdul. Érdemes hinni neki. Mint XXI. századi garabonciás, a maga eszközeivel varázsol. Célja korunk népzenejének virágoztatása, a hagyomány megélése, használata és az arra való buzdítás.

„Nem kegyeletből, nem hagyományőrzésből kell foglalkoznunk a népzenevel” – nyilatkozta nemrégiben. Sebő Ferenc munkássága maradandó példa előttünk.

Falusi Márton

költő, a Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet tudományos főmunkatársa, a *Magyar Művészet* folyóirat főszerkesztője

A normasértő individuum Hajnóczy Péter és Bereményi Géza prózájában

Mindketten nevezhetők „garabonciásnak”. Személyes sorsuk és írói figuráik sorsa egyaránt tanúskodik arról, hogy a szocializmus szabályrendszere mennyire sajátos normatív univerzumot hozott létre. Hajnóczy szociográfiája, *Az elkülönítő – a Jelentések a sülyesztőből* címmel kiadott könyv egyéb prózaszövegeivel, töredékeivel, irataival, leveleivel együtt – úgy tárja fel az elmeszociális intézetben gyógykezelték valóságos normasértését, abnormalitását, hogy „hitelesen” ábrázolt világában Hajnóczy fikciós prózájának (akár *A fűtő*, akár *A halál kilovagolt Perziából*) szövegeire ismerhetünk, amit stiláris eszközök is érzékeltetnek. Bereményi önéletrajzának, a *Magyar Copperfieldnek* a főszereplője szintén folyamatosan konfrontálódik a felnőttek erkölcsével, a nevelőapa fegyelmező hatalmával és az állami erőszakmonopóliummal, a közerkölccsel, a családi elvárásokkal és a jogrenddel. Hajnóczy és Bereményi fiktív, illetve legalább részben fiktívnek tekinthető alakjai, alakmásai a szocializmus „kivételes állapotát”, a normatív erőre emelt normasértést az egyetemes értékpreferenciák, a józan ész és a tisztesség előírásai alapján személyes autonómiájukat, cselekvési szabadságukat, önrendelkezési jogukat a végsőkig őrizve veszlelik át. A „helyeset” képviselik, és rendbontókká válnak. A referenciális olvasat pedig mind Hajnóczy kísérletező kedvű, mind Bereményi realista prózapoétikáját illetően legitim.

Hanák Gábor

történész, filmrendező

A szűrt és szűk levegő ideje – Cseh Tamás a determinánsok vonzáskörében

A konferencia címében megfogalmazott „utolsó garabonciás” felidézi B. Nagy László meghatározását, miszerint Cseh Tamás „a névtelen igric, de egy igrichhez nem is illő, hogy neve legyen”. 1973-ban, a 25. színházbeli, a *Dalok* első nyilvános megjelenése után mondta: „boldog vagyok, hogy még van valami, hiszen én egész életemben a spúrom után mentem...” (Ez halála előtt néhány nappal hangzott el, ahogy írta: „Profinak sose szabad lenni. De amatőrnek se... a margókon ugrálni... Nem szabad kiszakadni a determinánsok vonzásköréből. De nem szabad beléjük se zuhanni. Ez persze nem megy büntetlenül, mert a társadalom megbosszulja – már csak pusztá irigységből is – az efféle eltökélt »kint-bent« állapotot” – elfogadásuk még néhány évig késett.) Cseh Tamás és Bereményi Géza munkássága pontosan ilyen volt, szűk körben, erősen hatva közegükben, de mélyen beágyazódva a magaskultúra szövetébe is. Ezt mutatja be az előadás – az ötvenes évek emléke, a hatvanas-hetvenes évek valóságos, megélt tapasztalata, a „szűrt levegő” – a vasfüggöny valóságos mivoltának kontextusában.

Pozsár Máté

jazz-zongorista, zenepedagógus a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Jazz Tanszékének oktatója

Szabados György Bartók és Kodály stílusjegyeinek vehikuluma a magyar improvizált zenében

Szabados György a magyar improvizált zenei hagyomány megteremtője. A XX. század második felének magyar zenéjének marginális, mégis megkerülhetetlen szereplője. Szuverén improvizált zenei világot alkotott, amely nem az afroamerikai gyökerű, amerikai rögtönzött zenei hagyomány átértelmezése; saját útját abban a közös gyökérből kiindulva találta meg és építette fel, mely azonos Bartók és Kodály zenei alapállásával. Eszköztárában meghatározók Bartók és Kodály kompozíciós módszerének bizonyos jelenségei (pentaton dallamvilág, szimmetrikus alakzatok, a parlando rubato játékmód, polimodális kromatika, Bartók és Kodály harmóniavilága, egyszólamúság).

Az előadó Szabados művészetének azon jellemvonásait mutatja be, amelyek egyértelműen kapcsolhatók Bartók és Kodály zenéjéhez, zenefilozófiájához.